

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Archyvistika	Komunikacija ir informacija 08S	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	Seminarai	

Dalyko anotacija

Archyvistika kaip kompleksinė mokslinė disciplina. Archyvistikos objektas ir uždaviniai. Archyvistikos teorija, metodologija ir metodai. Archyvistikos vidinė struktūra. Archyvistikos ryšiai su kitais mokslais ir mokslinėmis disciplinomis. Archyvistikos vadyba.

Archyvistikos istorija (archyvistikos mokslo radimasis ir jo raida). Pagrindinės mokslinės minties kryptys. Archyvistikos raida Lietuvoje.

Archyvų dokumentų samprata ir reikšmė visuomenės raidoje. Jų tipologija ir klasifikacija.

Archyvų institucijų samprata, uždaviniai ir socialinės funkcijos. Archyvų atsiradimas ir raidos esminiai bruožai Europos Sąjungos šalyse ir kitose šalyse. Archyvų tipologijos problema. Nacionaliniai ir valstybės archyvai. Organizacijų archyvai: valstybės įstaigų, politinių partijų, visuomeninių ir konfesinių bei kitų organizacijų archyvai. Privatūs archyvai. Bendruomenių archyvai. Garso, vaizdo įrašų ir kt. dokumentų tipų ir rūšių archyvai. Bibliotekų ir muziejų rankraštynai.

Archyvų reikšmė šiuolaikinės visuomenės informacijos išteklių sistemoje. Archyvai šiuolaikiniame politiniame procese. Tarptautinis archyvų bendradarbiavimas (Tarptautinė archyvų taryba, Europos nacionalinių archyvarų taryba, Europos archyvų grupė, profesinės asociacijos ir kitos organizacijos).

Lietuvos valstybės politika dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srityje. Nacionalinis dokumentų fondas (samprata ir struktūra). Valstybinė archyvų sistema. Šalies archyvai pasaulinėje archyvų sistemoje.

Dokumentų valdymas ir naudojimas organizacijose ir archyvuose. Teisės aktai, reglamentuojantys dokumentų ir archyvų valdymą ir naudojimą Lietuvoje. Dokumentų vertės ekspertizė ir jų kaupimas archyvuose (samprata, principai ir vertinimo kriterijai). Archyvų dokumentų tvarkymas ir aprašymas (samprata, principai ir jų taikymas, archyvų aprašymo standartai ir jų taikymas). Dokumentų apskaita ir saugojimas (apskaitos etapai, neigiamo poveikio dokumentams faktoriai, optimalių saugojimo sąlygų sudarymas, apsaugos priemonės). Dokumentų restauravimas ir konservavimas bei skaitmeninimas.

Priėjimas prie archyvų dokumentų. Archyvų dokumentų naudojimas (eksponavimas, organizacijų ir gyventojų aptarnavimas). Paieškos priemonės archyvuose (archyvų fondų žinynai, kitos paieškos priemonės, tarp jų ir Elektroninio archyvo informacinė sistema).

Archeografijos samprata. Archyvų dokumentų publikavimo teoriniai ir praktiniai aspektai.

Pagrindinė literatūra

Archival Science. International Journal on Recorded Information. ISSN: 1389-0166 (Print) 1573-7519 (Online).

Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-118.

Dokumentų saugojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2012 m. liepos 2 d. Nr. V-67.

Elektroninių dokumentų valdymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-158.

GILLILAND, Anne J. Iš naujo permąstant dokumentus, archyvus, jų vaidmenis ir reikalavimus tinklaveikos visuomenėje. *Knygotyra*, 2014, t. 63, p. 17–34. Prieiga per internetą: <http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/4011/2773>.

LUKŠAITĖ, Daiva; VENCKIENĖ, Eglė. Oficialiųjų elektroninių dokumentų valdymo ir jų formatų teisinio reglamentavimo aspektai Lietuvoje. *Viešoji politika ir administravimas*. 2016, t 15, nr. 4, p. 623-640. Prieiga

per internetą: https://www3.mruni.eu/ojs/public-policy-and-administration/article/view/4367/4206			
LUKŠAITĖ, Daiva. Europos Sąjungos valstybių narių archyvų institucijų veiklos glaudinimas. <i>Knygotyra</i> , 2014, t. 63, p. 35–61. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/4010/2772 .			
LUKŠAITĖ, Daiva. Valstybės dokumentinis paveldas dokumentų ir archyvų valdymo aspektu. <i>Knygotyra</i> , 2012, t. 58, p. 160–180. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/1463/851 .			
LUKŠAITĖ, Daiva. Archyvistikos samprata, objektas, uždaviniai. <i>Knygotyra</i> , 2007, t. 49, p. 22–52.			
Models and Metaphors (part III). In <i>Currents of archival thinking</i> / edited by Terry Eastwood and Heather Macneil. Santa Barbara: Libraries Unlimited, 2009, p. 137–213. ISBN 9781591586562.			
RIDENER, John. <i>From polders to postmodernism: a concise history of archival theory</i> . Minnesota: Litwin Books, 2009. 184 p. ISBN 9780980200454.			
<i>Report on archives in the enlarged European Union: increased archival cooperation in Europe: action plan</i> . Luxembourg, 2005. 254 p. ISBN 9279008706. Available at: http://ec.europa.eu/transparency/archival_policy/eur_arch_group/basis_en.htm .			
<i>Report from the Commission to the Council: Summary European Archives group in Europe Facing challenges of the Digital area: 2nd Progress Report to the Council. COM/2012/0513 final</i> . Available at: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0513:FIN:EN:PDF .			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Domas Kaunas	Habil. dr.	Prof.	KAUNAS, Domas. Rašytojos Ievos Simonaitytės 120-metis: atmintis, paveldas ir komunikacija. <i>Knygotyra/Vilniaus universitetas</i> . Vilniaus universiteto leidykla. 2018, t. 70, p. 219-261. ISSN 0204–2061. KAUNAS, Domas. Leonas Panavas (1942–2011): asmenybė, knygos kultūra ir knygrišystė. <i>Knygotyra / Vilniaus universitetas</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. 2017, t. 68, p. 161-225. ISSN 0204–2061. Pirmieji Mažosios Lietuvos lietuviai Kanadoje: Išeivio Jurgio Kavolio 1891–1940 metų dokumentinis paveldas / sudarė, „Pratarmę“ (p. 7–16) ir studiją „Jurgis Kavolis ir jo laišakai iš Kanados“ (p. 33–57) parašė Domas Kaunas; [parengė DOMAS KAUNAS, Audronė Matijošienė, Vilija Gerulaitienė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2015. 272 p. : iliustr. KAUNAS, Domas. Ar Kristijonas Donelaitis turėjo asmeninę biblioteką? <i>Knygotyra / Vilniaus universitetas</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. 2015, t. 64, p. 44–62. ISSN 0204–2061. KAUNAS, Domas. Martyno Jankaus leidybinė veikla iki spaustuvės įkūrimo (1879-1889). <i>Knygotyra</i> , 2014, t. 62, p. 245–272.
Daiva Lukšaitė	Dr.		LUKŠAITĖ, Daiva; VENCKIENĖ, Eglė. Oficialiųjų elektroninių dokumentų valdymo ir jų formatų teisinio reglamentavimo aspektai Lietuvoje. <i>Viešoji politika ir administravimas</i> . 2016, t 15, nr. 4, p. 623-640. Prieiga per internetą: https://www3.mruni.eu/ojs/public-policy-and-administration/article/view/4367/4206

			LUKŠAITĖ, Daiva. Europos Sąjungos valstybių narių archyvų institucijų veiklos glaudinimas. <i>Knygotyra</i> , 2014, t. 63, p. 35–61. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/4010/2772 .
Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2018 m. lapkričio 26 d., protokolo Nr. 160000-KI-137			
Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė			